

קהילה

בתמונות: מתחם WeWork הזרם
(Eyal Marilus)

**ביקור במקום שמאפשר למיידר חרדי, יזם
ישראלי על קו ניו יורק-ניר עם, וקבוצת אנשי
חינוך מרחבי הארץ להפגש • דיטה קול רומן**

והחצר הפנימית מעוצבים על פי תפישת עולמה של החברה האם – מרחבים אסתטיים שמשרדים פתיחות, עכשוויות וחום. קירות המשרדים הפונים למסדרון עשויים זכוכית שקופה, ממוסגרים בברזל שחור, וניבטים מהם חללים סימי פטיים בעלי מראה רך ונינוח המזכירים סלון או פינת אוכל שמזמינה לשבת, לחשוב, לכתוב ולקיים דיון. WeWork היא מחלוצות מהפכת מודל המשרד החדש

תחם WeWork הזרם, שוכן בדרום תל אביב, על גבול יפו, באזור של רחובות מוזנחים ומאובקים, בין מוסכי רכב למפעלים ישנים. עוד לפני שנכנסים אל הבניין, אפשר להבחין בקבוצות קטנות של אנשים לבושים לבן שמגבעת לבנה לראשם – סטודנטים בבית ספר לאופים, וקונדיטורים – מראה יוצא דופן בדרום תל אביב. המבנה

כ

קהילה תומכת סביב חלל העבודה. כלומר, בעוד שלכל אחד יש משרד משלו, החברים (כך נקראים הלקוחות) יושבים בתוך קהילה המורכבת מחברות קטנות, ומנותני שירותים מגוונים, ובעצם מכל מי שזקוק לחלל עבודה. המשמעות היא שבמידה ומעצבת גרפית זקוקה ליועצת טכנולוגית או לעורך דין או שהיום זקוק לתספורת – הם יכולים להיעזר אחת בשירותיו של השני, שכן כולם עוברים באותו מסדרון, או נחים בערסל שבחצר בזמן הפסקת הבירה. הם היחידים בהם הבניינים כולם נמצאים בתפוסה מלאה.

הסניף הישראלי היה הסניף השני שהוקם מחוץ לגבולות

שהחלה לאחר הקריסה הכלכלית של 2008 בארה"ב. אי הוודאות שאיתה נאלצו להתמודד עסקים רבים, הביאה לבניית מודל של תשלום לפי שולחן וחודש, המאפשר לסיים את ההתקשרות בין השוכר למשכיר בהתראה של חודש מראש ולחסוך בעלויות. במחירי מינימום של 750 ש"ח בחודש לשטח שולחני, או 3000 ש"ח לחדר פרטי לשני אנשים, מקבל מי שזקוק לחלל עבודה, את כל מה שצריך מסביב: מחיבור לאינטרנט, חשמל, מים, ארנונה וניקיון ועד לניהול, שירותי מזכירות והדפסה. לצד כל אלה יש בירות, וקפה חופשיים.

החלק השני בתפישת עולמה של החברה, הוא יצירת

האחרונות שבתור ילד שעבר בין הרבה מקומות, אחד הדברים הכי קשים עבורו היה הצורך להצטרף לקהילה חדשה, והמקום שבו זה היה קשה ביותר היה הקיבוץ. בו זמנית, הוא מספר שקהילת הקיבוץ הייתה אחת הקהילות הכי מרשימות שאותן הוא זוכר, ומקום שכיף היה להיות בו ילד. הוא מספר שלפעמים מכנים את WeWork קיבוץ 2.0 ושהשותף שלו להקמת החברה, מיגל מקלבי, האדריכל ומי שאחראי לעיצוב המיוחד של חללי המרחבים, גדל אף הוא בקומונה.

כיום יש לחברה למעלה מ-150 מתחמים ברחבי העולם. היא מוערכת בשווי של כ-20 מיליארד דולר, והיא אחת החברות בעלות הצמיחה המהירה בעולם. בשנת 2016 היא צוינה כחברת הטכנולוגיה הפרטית בעלת השווי הגבוה ביותר בניו יורק.

"אנחנו חלק מהכלכלה השיתופית, חלק מקבוצה של חברות שהן לא חברת מכוניות, או אירוח, או טכנולוגיה. זאת קטגוריה חדשה – הכלכלה השיתופית. מסתכלים על זה כחברות בקהילה. כל החברות האלה עדיין פרטיות. אנחנו הולכים להגדיר עולם חדש שבו אפשר להיות בעלים של שום דבר ולהיות עם גישה להכל". אומר נוימן, שהונו האישי מוערך כיום בלמעלה משני מיליארד דולר.

מייק יורסלף

בקומת המרתף של המבנה נמצאת מעבדת יוצרים טכנו-לוגיים, "מייקרים" בעגה המקצועית, שהיא ככל הנראה הגדולה ביותר בישראל. WeWork חברה לקבוצת "ראות"

ארה"ב ב-2014 (לאחר הקמת הסניף בלונדון) ורשומים בו 5000 אנשים פרטיים ו-900 תאגידים. היום ישנם 8 מתחמי wework בארץ; בתל אביב, הרצליה, באר שבע ובעיר התחתית בחיפה. המתחם התשיעי, ברחוב קינג ג'ורג' בירושלים, היכן ששכן פעם סניף המשביר לצרכן, צפוי להיפתח עד סוף 2018.

בדבריו בכנס החדשנות של פורום השיווק הישראלי ב-2016, אמר בנג'י זינגר, מנכ"ל הזרוע הישראלית של החברה, ש WeWork היא בעצם שילוב בין פייסבוק ללינקדאין [רשת חברתית מקוונת בעלת אוריינטציה עסקית] במודל פיזי. מקום שמאפשר ליצור הוויה עסקית ולעבוד, תוך כדי יצירת קשרים, שפועל מסביב לשעון, ומעשיר את האלמנט החברתי.

התחלות צנועות

הסיפור של WeWork התחיל עם ישראלי בשם אדם נוימן שילדותו עברה בין ארה"ב לקיבוץ ניר עם, ולדבריה של רעייתו, רבקה פאלטרו-נוימן, כפי שסיפרה בראיון לבת דודתה, השחקנית גווינית' פאלטרו, היה מאז ומתמיד בעל תשוקה גדולה לחיי קהילה ואהבה לנדל"ן. "הוא ראה בניין ריק בשכונת דאמבו שבברוקלין, שם עסק בייצור בגדי תינוקות, ניגש ושאל את בעל הבית אם אפשר יהיה להפוך את הבניין למקום של שוכרי משרדים שיהפכו לחברי קהילה...". והשאר היסטוריה, אם אפשר לקרוא היסטוריה למיזם בן 8 שנים.

נוימן עצמו סיפר בשלל ראיונות טלוויזיה מהשנתיים

"המקום התמלא באנשים שהיו צבעוניים – במובן של שונותם האחד מהשנייה. כל אחד בענייניו. האחד מגיע עם קורקינט והשנייה ברכיבה על אופניים. מהר מאד הבנתי שהדבר הכי חזק שדיבר אלי היה, שבאנונימיות הזו, אני רואה את עצמי כחלק מקהילה, ושיש משהו שגורם לאנשים לרצות להשתייך" **מיכאל חן, העמותה לתפנית בחינוך**

בתמונות: מתחם WeWork הדרום (Eyal Marilus)

והיחיד שחזר בשאלה. עד כיתה ז' למד בחדר, ולאחר מכן, לדבריו, למד מהאינטרנט, מאנשים ומטעויות. מסגרות פור-מליות או אקדמיה, לא היו בשבילו.

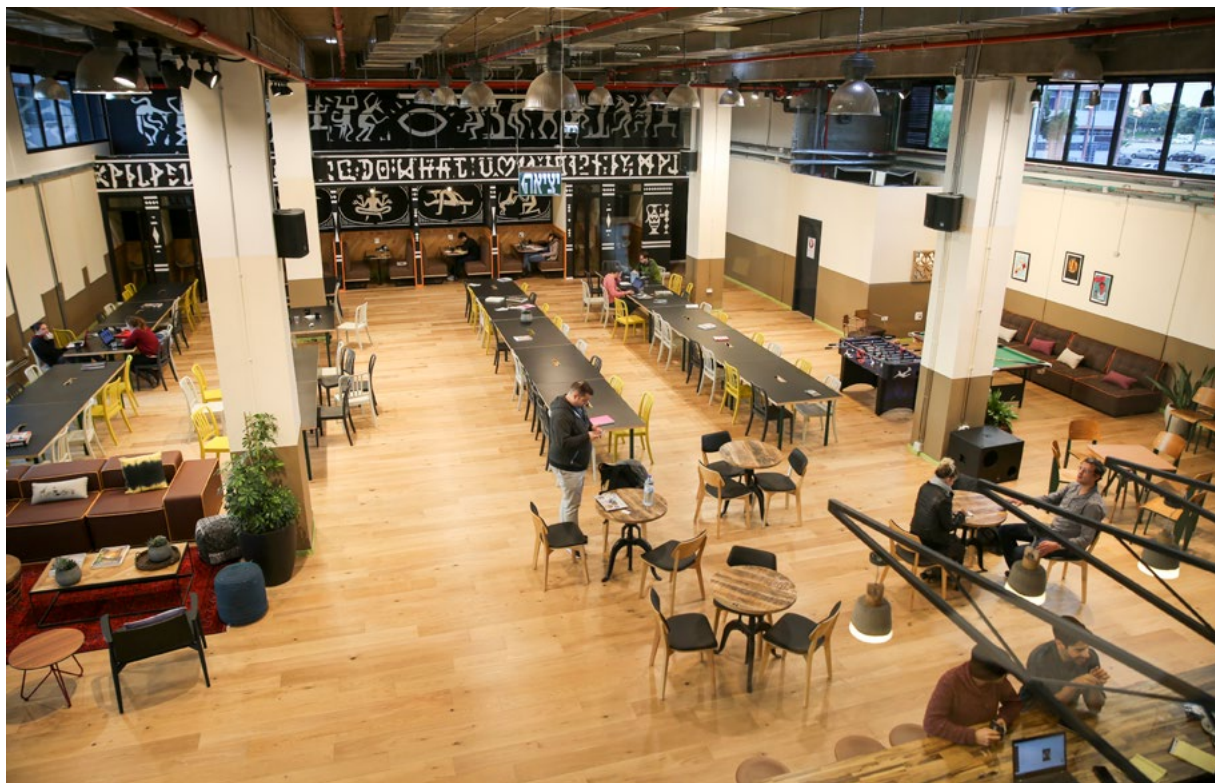
בצבא היה אחד הקצינים הראשונים בחיל התקשוב שגויס על תקן מהנדס מבלי שלמד הנדסה, ועסק בפיתוח אמצעי לוחמה אלקטרונית. מין ילד פלא שהצליח למכור מדפסת לאלוף משנה בצבא, שזיהה את הפוטנציאל והחליט שכדאי לאמץ את ראשו ליחידה.

אטיאס הוא שילוב של יום וביצועיסט, בעל תחושת

שהוקמה על ידי ספי אטיאס ועידן קייסר. ביחד הם יצרו מקום שמאפשר ליזמים ולמעצבים שחולמים לפתח מוצר לעבוד על ניסוי ופיתוח. המעבדה מיועדת בין היתר לאלו שאינם מצליחים לצלוח את הצעד הראשון וליצור אב טיפוס, שלב שלעיתים יש צורך להגשימו תוך מספר ימים בלבד.

מי שהוביל את היוזמה מתחילתה הוא ספי אטיאס. אטיאס, בן 28, מכנה את עצמו "מייקר" מאז שהוא זוכר את עצמו. הוא נולד וגדל במשפחה חרדית, אחד מ-11 אחים,

"עזבתי בבוקר זריחה מדברית בנחל צין, ומצאתי את עצמי במקום שמאפשר לך להוציא מעצמך מח, רובוט, מחשב או תספורת. האווירה במקום אפשרה לקבוצה שלנו דינמיקה שביטאה מגוון אנושי, רגשי ורעיוני" יהודה חניבד, העמותה לתפנית בחינוך

עם מציאות שונה מהיום יום אותו חווים אנשי העמותה במרחבי הנגב, הגליל ושכונות המצוקה בערים בישראל. כשמיכאל חן, מנהל העמותה סיכם את החוויה שעבר בתום יום הסדנה, הוא דיבר על עקרון הקהילה של WeWork שהונע ממקום עסקי כלכלי, וחשב בקול רם על זהותה של העמותה שבראשה הוא עומד מיום הקמתה לפני 14 שנה. "זה בעצם אנחנו, רק בעולם העסקים" אמר. "כשהגעתי למקום הזה, הוא היה חדש לי, למרות שהכרתי את הבניין בגלגולו הקודם (בבניין שכן מיזם "עת הדעת" Time to know של שמואל מיתר). בבוקר, כשנכנסתי לי WeWork הזרם נכנסתי לחלל ריק, אבל הוא "דיבר". כל הוויית המקום שידרה משהו מזמין. למרות שהגענו מוקדם, והיינו רק שני אנשים בתוך חלל גדול וריק, הייתה שם הזמנה. האנרגיה הזו הלכה וגברה. המקום התמלא באנשים שהיו צבעוניים – במובן של שונותם האחד מהשנייה. כל אחד בענייניו. האחד מגיע עם קורקינט והשנייה ברכיבה על אופניים. מהר מאוד הבנתי שהדבר הכי חזק שדיבר אלי היה שבאנונימיות הזו, אני רואה עצמי חלק מקהילה, ושיש משהו שגורם לאנשים לרצות להשתייך. זה מזכיר לי את

שליחות, שרצה בין היתר לרתום את מדפסות התלת מימד לעולם החינוך ולכן חבר למיזם TOM שהוא קיצור לי TIKUN OLAM MAKERS. לאחר שחברו לקרן שוסי טרמן, התגלגל רעיון שבדרך זו אפשר יהיה לפתח מוצרים שייסיעו לאנשים עם מוגבלויות. הרעיון גדל מהר מאוד מבלי שהתכוונו לכך, "כנראה משום שהרעיון כל כך נכון ועונה על צורך אמיתי, אפשר לומר שהרעיון בחר אותנו, ולא אנחנו בחרנו אותו". אמר בראיון עם ל-xnet.

פריפריה ובעיה – האמנם?

ביום חמישי ה-12 ביולי 2018, נאספו 16 אנשים, חברי הנהלת העמותה לתפנית בחינוך ומנחה אחד, שהוא פסיכולוג ויועץ ארגוני בגישה פסיכואנליטית-מערכתית, כדי להשתתף בסדנת חשיבה, העוסקת בשאלת זהותה הארגונית של העמותה. העמותה לתפנית בחינוך, פועלת לצמצום פערים חברתיים בפריפריה החברתית והגאוגרפית בישראל. המפגש נערך במתחם הזרם של חברת WeWork. הסיבה לבחירתו של המרחב הזה דווקא לסדנת יום של ארגון העוסק בחינוך בפריפריה, הייתה בין היתר, הרצון להיפגש

למעלה: מעבדת אימפקט לאבס
(באדיבות אימפקט לאבס / צילם: גרעין לזין)

המעבדה התל אביבית

מעבדת אימפקט לאב, היא מרחב של חללי עבודה שמזמין כל יזמית או יזם, להגיע ולהתמקד בפיתוח המוצר שלהם. שמה של ישראל יצא בעשורים האחרונים כמי שמהווה ראש חץ לחברות הזנק, בעיקר, אך לא רק בתחום הטכנולוגי. קהל היזמים והממציאים החדשים יודע שעליו להתמקד קודם כל בפיתוח הרעיון שלו. אלא שמהר מאוד עלול המיקוד להיות מוסט לכיוונים אחרים. במקום לעבוד על היוזמה החדשה היזמים מוצאים את עצמם נאלצים להשקיע שעות בהזמנת קפה ונייר טואלט, בסידורי החשמל והאינטרנט או באיתור של חלקי המתכת ולוחות הבקרה שיתאימו לדגם שהם רוצים לנסות, שלא לדבר על שיחות עם נותני השירותים. החיבור בין Impact Lab ל-WeWork בתל אביב, מאפשר ליזמים למינהם להקדיש את מיטב מרצם ליצירה ורק ליצירה.

העמותה לתפנית בחינוך

העמותה לתפנית בחינוך נוצרה על מנת לאפשר לקבוצות אוכלוסייה המצויות בפריפריה החברתית והגיאוגרפית בישראל, מוביליות וחשיפה לאיכויות, אשר אינן נגישות להן בשל מכלול נסיבות כלכליות, תרבותיות והיסטוריות. העמותה מתמחה ביוזמה ובהתערבויות חינוכיות-רווחתיות באלפי מוסדות חינוך ברחבי הארץ – בעיקר בנגב ובגליל, וכן באזורים עם קושי חברתי וכלכלי במרכז. תכניות העמותה הן רב תחומיות, והן מכילות טיפול כוללני בילד, בבית הספר ובקהילה, כמו תכניות של יום לימודים ארוך איכותי, תכנית הזנה בבתי ספר וגני ילדים, מענים חברתיים-רגשיים לפרט, תכנית ליווי והתערבות למנהלי בתי ספר, ותכניות העשרה – כל אלה מוטבעות בראיה מערכתית החותרת להעמקת שוויון ההזדמנויות בחברה הישראלית, על ידי מתן כלים אפקטיביים לילד, למשפחה ולקהילה. על בסיס ניסיון זה, שנצבר במהלך קרוב ל-15 שנות קיומה, פועלת העמותה כעת לפיתוחו של מודל התערבות יישובי, שמטרתו להוביל שינוי מהותי במערך השירותים העירוני, לצד פתוח תכניות חינוך ורווחה חדשניות שתתאמה לאתגרים העומדים בפני החברה הישראלית היום.

www.taf.org.il

הקהילות ברשת שהן וירטואליות ודווקא בגלל זה נוצרת כאן הזדמנות למפגש. אם הייתי רואה את הבחור עם הקורקינט מחוץ למתחם לא היה קורה בינינו דבר. כאן יקרה משהו. אין לי ספק שקיומה של הסדנה במתחם העניקה לסדנה עצמה גדולה יותר."

יהודה חניבד, אחד ממנהלי תכניות העמותה, סיפר על החוויה שלו במתחם WeWork: "עזבתי בבוקר זריחה מדברית בנחל צין ומצאתי את עצמי במקום מאד מאפשר. יש כאן מצע שמאפשר לך להוציא מעצמך את מה שאתה רוצה: מח, רובוט, מחשב, תספורת. לנו התאפשרה כאן שיחה בין אישית שהביאה לידי ביטוי רגשות. אנשים שונים אפשרו להבחין בגוונים של רגשות בתוכנו. אפשרו לראות את הרצון והצורך בסיוע של אחרים. לטעמי WeWork היא האפשרות הזו. להיות עם עצמך, או

**מרכזים אורבניים מואשמים כיום
בתרומתם לעליה בניכור הגורם
לחרדה ודיכאון. Wework החליטה
לבנות דווקא בהן קהילה אנושית. תל
אביב המכונה "הבועה", זו המנוכרת,
שבונה מגדלים בקצב מבהיל, מוכרת
גם כמקומית ומאירת פנים, המזמינה
קהילות שונות מסביבה ובתוכה
למצוא לעצמן מקום – האמנם?**

עם קהילה קטנה, בינונית, גדולה או ענקית. המעגל לים כאן הם לב העניין."

תל אביב מכונה חדשות לבקרים "הבועה". זו דרך להביע ביקורת על ניתוק וניכור – המקושרים לחוויות אורבניות בכל העולם. מצד שני, שמה יצא כמרכז אנרגטי, יצירתי, פתוח ומזמין לקהילות שונות. תיירים ומבקרים רבים מדברים על כך שהם חשים בה בנוח מיד עם הגיעם וללא הכרות מוקדמת. סיפורה של חברת הנדל"ן האמריקאית אשר נולדה על מנת לספק פתרון עסקי-כלכלי בתוך אותן ערים גדולות אבל באותה נשימה החליטה דווקא לבנות גם קהילה, מקביל באופנים מסוימים לתל אביב שהיא גלובלית ומנוכרת אך בו זמנית גם מקומית ומאירת פנים ומנסה כל הזמן למצוא את הדרך לתת לקהילות שונות מסביבה ובתוכה – מקום. מקום. מקום לכולם. ●